

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Er/1777/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6110221221
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vavreková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6110221221.5

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica vo veci exekúcie oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zast. Advocate, s. r. o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému Q. R., K.. XX. XX. XXXX, O. Š. X/C, XXX XX O. O., Š. R. W., na vymożenie pohľadávky vo výške 610,78 eura s príslušenstvom, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým so sídlom exekútorskeho úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava pod spis. zn. EX 11724/10, o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, takto

rozhodol:

Súd exekúciu vyhlasuje za neprípustnú a zastavuje ju.

odôvodnenie:

Oprávnený podal prostredníctvom právneho zástupcu návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymożenie pohľadávky vo výške 610,78 eura s príslušenstvom na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. č.k. SR 15853/09 zo dňa 06. 05. 2010.

Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 4Er/1777/2010-11 zo dňa 24. 02. 2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie na základe rozhodnutia - rozhodcovského rozsudku, ktorý bol súdom vyhodnotený ako nulitný právny akt, nakoľko právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie vecí a vydanie exekučného titulu bola založená na rozhodcovskej doložke vyhodnotenej súdom ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, a teda absolútne neplatnom právnom úkone. Súd zmluvu, na podklade ktorej bol vydaný exekučný titul, vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu a povinného považoval za spotrebiteľa napriek skutočnosti, že v zmluve o úvere bol označený aj ako živnostník.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 13CoE/318/2011-45 zo dňa 25. 11. 2011 vyššie uvedené uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že v uzavretej zmluve o úvere je povinný označený nielen menom, priezviskom, trvalým pobytom, rodným číslom a číslom OP, ale aj obchodným menom, IČO-m a číslom živnostenského registra, pričom povinný v zmluve zároveň označil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon podnikania. V exekučnom titule je povinný označený obchodným menom, miestom podnikania a IČO-m. Odvolací súd vyslovil právny názor, že preukázaný skutkový stav nesvedčí pre záver, že medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Odvolací súd zároveň uviedol, že povinný v súdnej veci nemá postavenie spotrebiteľa a zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinným nie je podľa jeho právneho názoru spotrebiteľskou zmluvou, preto na súdenú vec nemožno aplikovať ustanovenia právnych predpisov upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom a okresný súd môže vydať poverenie na vykonanie exekúcie.

Poverením č. 5601 086042 zo dňa 27. 03. 2012 Okresný súd Banská Bystrica poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, ktorý ju vedie pod spis. zn. EX 11724/10.

Podaním zo dňa 05. 03. 2013, doručeným súdu dňa 06. 03. 2013, povinný podal návrh na zastavenie exekúcie podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku z dôvodu, že zmluvu o úvere, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, povinný uzatvoril ako fyzická osoba - spotrebiteľ a zo žiadneho jeho úkonu pri žiadosti o úver nevyplývalo, že by konal ako SZČO a že si úver berie na podnikanie. Celú žiadosť vypísala obchodná zástupkyňa a povinný žiadosť len podpísal. Taktiež celú zmluvu o úvere vypísala obchodná zástupkyňa a povinný ju len podpísal a dal overiť podpis. Skutočnosť, že si úver bral na podnikanie, ako je uvedené v zmluve, sa nezakladá na pravde a uvedenú kolónku zaškrtila obchodná zástupkyňa. Ani skutočnosť, že v zmluve je uvedené jeho IČO nemohol povinný nijako ovplyvniť, nakoľko formulár zmluvy vybrala a vypísala obchodná zástupkyňa. V tom čase povinný podľa jeho vyjadrenia nevedel, že uvedeným konaním obchodná zástupkyňa úmyselne vylúčila jej postavenie spotrebiteľa v uvedenom právnom vzťahu s jednoznačným zámerom, aby sa na zmluvu vzťahovali ustanovenia Obchodného zákonníka, nie ustanovenia o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Už v liste zo dňa 11. 02. 2011 súdu jednoznačne uviedol, že úver si bral na osobné potreby ako fyzická osoba. Po oboznámení sa s niektorými rozhodnutiami súdov povinný zistil, že oprávnený takýto postup používa proti veľkému počtu spotrebiteľov, ktorý majú v čase uzatvárania zmluvy živnostenské oprávnenie. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplývalo ani nevyplýva, že ako osoba so živnostenským oprávnením nemôže požiadať o spotrebiteľský úver ako fyzická osoba. To, že uvedené konanie oprávneného je opakovaným úmyselným konaním, vyplýva aj z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4Er/1199/2011-12 zo dňa 17. 01. 2012 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 2CoE/67/2012. Povinný taktiež poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/84/2011 zo dňa 26. 05. 2011, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2CoE/67/2012 zo dňa 19. 04. 2012 a uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoE/51/2011 zo dňa 25. 03. 2011, ktoré bolo preskúmané aj Ústavným súdom SR č. k. I. ÚS 285/2011-16. Povinný ďalej poukázal aj na rozhodnutia SOI Bratislava č. SK /0068/99/2011 zo dňa 10. 06. 2011 a č. SK/0303/99/2011 zo dňa 15. 06. 2011, ktorými bola oprávnenému uložená sankcia po 3.000,- Eur za využívanie nekalej obchodnej praxi. Z uvedených skutočností podľa povinného jednoznačne vyplýva záver, že zo strany oprávneného bola úmyselne uplatnená nekalá obchodná praktika s jednoznačným zámerom vylúčiť postavenie povinného ako spotrebiteľa, oprávnený nekonal s odbornou starostlivosťou. V danom právnom vzťahu povinný podľa svojho vyjadrenia konal ako spotrebiteľ, jednoznačne má postavenie spotrebiteľa a na predmetný právny úkon sa vzťahujú ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Voči jeho osobe boli jednoznačne uplatnené neprijateľné zmluvné podmienky ako rozhodcovská doložka vo VOP, rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodovať, neplatnosť ustanovení o vyplnení zmenky. Zmluva ak celok je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, úroky z omeškania sú v rozpore so zákonom, obchádzanie zákona. Vzhľadom na nesprávne posúdenie zmluvy o úvere rozhodcovský súd nepodrobil zmluvu o úvere kontrole z hľadiska obsahu neprijateľných podmienok, pritom ide o formulárovú zmluvu, ktorú oprávnený používa pre veľký počet spotrebiteľov s tým, že zmluvné podmienky boli vopred predtlačené, bez akejkoľvek možnosti ich zmeny zo strany spotrebiteľa. Podmienky vrátane rozhodcovskej doložky neboli s povinným ako spotrebiteľom individuálne dohodnuté. Povinný poukázal na ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2010 Z. z. o rozhodcovskom konaní a ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nakoľko podľa vyjadrenia povinného nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovský súd nemal právomoc spor rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, žiada, aby súd exekúciu podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku zastavil.

K podaniu povinného sa vyjadril oprávnený, ktorý uviedol, že dňa 06. 05. 2013 mu bola doručená výzva, v ktorej ho súd žiada o oznámenie konkrétneho účelu úveru, poskytnutého povinnému (súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že oprávnenému nebola zo strany súdu doručená žiadna výzva, bolo mu doručené podanie povinného na vyjadrenie). Oprávnený uviedol, že povinný v zmluve o úvere uviedol a aj osobitne podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú mu poskytnuté na účel podnikania, a preto podľa jeho názoru treba chrániť dobrú vieru veriteľa, pretože v zmysle bodu 2 všeobecných podmienok povinný podpisom zmluvy potvrdil, že informácie, ktoré poskytol oprávnenému sú pravdivé. Taktiež zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z., neskôr č. 129/2010 Z. z. neustanovuje, že žiadateľ o úver v čase poskytnutia úveru na podnikanie, zamestnanie alebo povolanie, musí byť podnikateľom alebo zamestnaný, preto pre právnu kvalifikáciu povahy poskytnutého úveru je úplne postačujúci prejav vôle uvedený v zmluve. Oprávnený poukázal na uznesenie Okresného súdu Trebišov

č. k. 6Er/699/2009-113 zo dňa 25.11.2010, ktorý zaujal rovnaký právny názor, taktiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoE/97/2010 zo dňa 08. 06. 2011 a Krajského súdu v Bratislave č.k. 6 Co/173/2012-81 zo dňa 28. 05. 2012. oprávnený ďalej uviedol, že pokiaľ je v zmluve uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania, znamená to, že povinný poskytnuté prostriedky plánuje použiť na svoje podnikanie. Uvedenú kolónku vyplňuje pracovník obchodnej služby na základe pokynov žiadateľa úveru. Je teda zjavné, že v danom prípade nemôže ísť o spotrebiteľa. K tvrdeniam súdu (oprávnený mal pravdepodobne na mysli tvrdenia povinného) o rozhodcovskej doložke oprávnený uviedol, že nasledovné použitá rozhodcovská doložka je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania, pričom už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. V ďalšom oprávnený uvádza argumenty k rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve napriek skutočnosti, že v predchádzajúcom texte daný právny vzťah ako spotrebiteľský spochybnil.

Podľa § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví ak, exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 226 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 13CoE/318/2011-45 zo dňa 25. 11. 2011 zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica uznesením č. k. 4Er/1777/2010-11 zo dňa 24. 02. 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v čase svojho rozhodovania vychádzal z obsahu spisu a zo skutočnosti, že v uzavretej zmluve o úvere je povinný označený tak menom, priezviskom, trvalým pobytom, rodným číslom a číslom OP, ako aj obchodným menom, IČO-m a číslom živnostenského registra, taktiež v exekučnom titule je povinný označený obchodným menom, miestom podnikania a IČO-m. Uviedol, že v exekučnom konaní sa už dokazovanie na objasnenie skutkového stavu veci nevykonáva, ale sa len overuje existencia a obsah exekučného titulu. Na základe uvedeného odvolací súd vyslovil právny názor, že preukázaný skutkový stav nesvedčí pre záver, že medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom bola uzavretá spotrebiteľská zmluva.

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, avšak výnimočne prvostupňový súd nie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyslovenom v zrušovacom uznesení, ak v ďalšom konaní pred súdom prvého stupňa dôjde na základe vykonaného dokazovania k takej zmene skutkového stavu oproti stavu veci, z ktorého vychádzal odvolací súd pri vyslovovaní svojho právneho názoru, že právny názor odvolacieho súdu už popri novom skutkovom stave nemôže obstať. Keďže povinný v návrhu na zastavenie exekúcie uvádza nové skutočnosti týkajúce sa uzavretia zmluvy o úvere, ktoré v čase rozhodovania súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neboli súčasťou spisu, súd tieto v zmysle vyššie uvedeného v tomto štádiu konania nemohol nebrať na zreteľ.

Povinný vo svojom návrhu na zastavenie exekúcie uviedol, že zmluvu o úvere, ktorá bola podkladom na vydanie exekučného titulu, uzatvoril ako fyzická osoba - spotrebiteľ a zo žiadneho jeho úkonu pri žiadosti o úver nevyplývalo, že by konal ako SZČO a že si úver berie na podnikanie. Celú žiadosť o úver vypísala obchodná zástupkyňa a povinný žiadosť len podpísal. Taktiež celú zmluvu o úvere vypísala obchodná zástupkyňa a povinný ju len podpísal a dal overiť podpis. Skutočnosť, že si úver bral na podnikanie, ako je uvedené v zmluve, sa nezakladá na pravde a uvedenú kolónku zaškrtila obchodná zástupkyňa. Povinný taktiež tvrdil, že skutočnosť, že v zmluve je uvedené jeho IČO nemohol povinný nijako ovplyvniť, nakoľko formulár zmluvy vybrala a vypísala obchodná zástupkyňa. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplývalo ani nevyplýva, že ako osoba so živnostenským oprávnením nemôže požiadať o spotrebiteľský úver ako fyzická osoba. Povinný poukázal na skutočnosť, že oprávnený takýto postup používa proti veľkému počtu spotrebiteľov, ktorí majú v čase uzatvárania zmluvy živnostenské oprávnenie, o čom majú svedčiť ním

uvedené rozhodnutia súdov a rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie Bratislava. K skutočnostiam uvádzaným povinným v návrhu na zastavenie exekúcie oprávnený vo svojom vyjadrení uviedol, že povinný v zmluve o úvere uviedol a osobitne podpísal, že poskytnuté peňažné prostriedky sú na účel podnikania, a preto podľa jeho názoru treba chrániť dobrú vieru veriteľa, pretože v zmysle bodu 2 všeobecných podmienok povinný podpisom zmluvy potvrdil, že informácie, ktoré poskytol oprávnenému sú pravdivé. Pre právnu kvalifikáciu povahy poskytnutého úveru je úplne postačujúci prejav vôle uvedený v zmluve.

Z obsahu spisu súd zistil, že dňa 23. 12. 2008 bola medzi oprávneným a povinným uzatvorená Zmluva o úvere č. 6210915, na základe ktorej boli povinnému ako dlžníkovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 331,94 eura (10.000,- Sk) a povinný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky zvýšené o príslušný poplatok splácať v dohodnutých splátkach. Povinný je v zmluve označený ako fyzická osoba s uvedením mena, priezviska, bydliska, rodného čísla a čísla občianskeho preukazu a zároveň aj ako fyzická osoba podnikateľ (živnostník) uvedením obchodného mena, miesta podnikania, identifikačného čísla osoby a čísla v Živnostenskom registri, pod ktorým vykonáva podnikateľskú činnosť. Dlžník v zmluve o úvere prehlásil, že peňažné prostriedky sú mu poskytnuté na účely podnikania, k prehláseniu pripojil vlastnoručný podpis.

Bod 18. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru upravuje riešenie sporov - rozhodcovskú doložku tak, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenie práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenie práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Nakoľko povinný neplnil riadne a včas svoje povinnosti zo Zmluvy o úvere a bol v omeškanií so splácaním úveru, oprávnený vyplnil dňa 26. 07. 2009 blankozmenku na sumu 610,78 eura s dátumom začiatku úročenia dňa 17. 05. 2009 a táto bola predložená povinnému na zaplatenie dňa 31. 07. 2009. Nakoľko povinný svoj dlh neuhradil riadne a včas, podal oprávnený v zmysle bodu 18. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru na rozhodcovskom súde žalobu.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Súd v danom prípade dospel na základe nových skutočností uvedených povinným a oprávneným k záveru, že Zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou. Zmluva, ktorá bola podkladom pre vydanie exekučného titulu napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy predvídané v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ide o osobitný druh zmluvy, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah, bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela.

Z predloženej zmluvy jednoznačne nevyplýva, či povinný uzavrel zmluvu o úvere ako fyzická osoba - nepodnikateľ alebo ako podnikateľ, a či v druhom z uvedených možností pri uzatváraní a plnení zmluvy o úvere konal alebo nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti. Zmluvnými stranami sú dodávateľ, spoločnosť POHOTOVOST, s.r.o., ktorej predmet činnosti je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, teda koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je subjekt, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Vykonávaním, resp. prevádzkovaním podnikateľskej činnosti osobou treba rozumieť aktívnu činnosť smerujúcu k dosiahnutiu zisku (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 109/03 zo dňa 26. novembra 2003, stanovisko trestného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 5. apríla 2002 publikované pod č. 36/2002). Len samotné oprávnenie na výkon podnikateľskej, resp. živnostenskej činnosti nemožno ešte považovať za podnikanie, ale rozhodujúci je skutočný výkon podnikateľskej činnosti na podklade takéhoto oprávnenia. Pre záver o postavení povinného ako nespotebriteľa nestačí preto len samotná držba živnostenského oprávnenia. Aj podnikateľ je totiž oprávnený obstarávať si veci alebo služby pre osobnú potrebu, resp. pre inú než podnikateľskú činnosť, pričom tu potom nejde o vzťah obchodného charakteru a nie je dôvod, aby naň platila špeciálna obchodnoprávna úprava.

Povinný na základe výzvy súdu oznámil, že úver mu bol poskytnutý ako fyzickej osobe na súkromné účely. Ďalej uviedol, že zmluvu o úvere uzatvoril ako fyzická osoba - spotrebiteľ a zo žiadneho jeho úkonu pri žiadosti o úver nevyplývalo, že by konal ako SZČO a že si úver berie na podnikanie. Celú žiadosť o úver vypísala obchodná zástupkyňa a povinný žiadosť len podpísal. Taktiež celú zmluvu o úvere vypísala obchodná zástupkyňa a povinný ju len podpísal a dal overiť podpis. Skutočnosť, že si úver bral na podnikanie, ako je uvedené v zmluve, sa nezakladá na pravde a uvedenú kolónku zaškrtila obchodná zástupkyňa. Povinný taktiež tvrdil, že skutočnosť, že v zmluve je uvedené jeho IČO nemohol nijako ovplyvniť, nakoľko formulár zmluvy vybrala a vypísala obchodná zástupkyňa.

K predmetným skutočnostiam uvádzaným povinným oprávnený vo svojom vyjadrení uviedol, že povinný v zmluve o úvere uviedol a osobitne podpísal, že poskytnuté peňažné prostriedky sú na účel podnikania, a preto pre právnu kvalifikáciu povahy poskytnutého úveru je úplne postačujúci prejav vôle uvedený v zmluve.

Na tomto mieste súd k tvrdeniam oprávneného uvádza a zdôrazňuje, že pri posudzovaní veci sa veriteľ (oprávnený) úveru nemôže zbaviť povinnosti učiniť zadosť aj ustanoveniam na ochranu spotrebiteľa, a teda ak v rámci poskytovania úveru je len poskytovateľom peňažných prostriedkov (a nie aj tovaru alebo služieb majúcich sa takto obstarat') tým, že v zmluve o úvere neuvedie konkrétny účel, za ktorým sa úver poskytuje. Aj za použitia všeobecného interpretačného ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa spotrebiteľských zmlúv je totiž namieste pri pochybnostiach o obsahu zmlúv výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, čím treba podľa názoru súdu dospieť k záveru, že dôkazné bremeno na

preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku (majúcu za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný, a teda nespotebiteľský úver majúci sa takto riadiť výlučne úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku), čiže veriteľa (oprávneného). Nespotebiteľský charakter zmluvy tak musí byť preukázaný bezpečne, t. j. spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti, pričom podľa názoru súdu bezpečným preukázaním nemôže byť len všeobecný údaj o poskytnutí úveru za účelom podnikania, ktorý nepreukazuje konkrétny účel a konkrétny súvis s podnikaním účastníka zmluvy, najmä pokiaľ samotný povinný skutočnosť, že by pri uzatváraní zmluvy vyjadril takúto vôľu, popiera. Z predloženej zmluvy o úvere nevyplýva účel poskytnutia peňažných prostriedkov a nevyplýva z nej ani to, aký má poskytnutý úver súvis s podnikaním dlžníka. Podľa názoru súdu má byť v záujme oprávneného s prihliadnutím na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri uzatváraní zmluvy, ktorá nemá byť považovaná za spotrebiteľskú zmluvu, špecifikovať účel uzatvorenia zmluvy priamo v zmluve tak, aby bol tento jasný a zrozumiteľný.

Uvedeným exekučným súdom taktiež reaguje na tú skutočnosť, že požiadavka na predmet zmluvy v súlade s podnikateľskou činnosťou druhej zmluvnej strany pre záver o nespotebiteľskom vzťahu je odôvodnená predovšetkým tým, že "podnikateľ" má profesionálne zručnosti viažúce sa k predmetu zmluvy, a preto od neho možno očakávať a aj požadovať vyššiu znalosť predmetu zmluvy a obsahu vzájomných práv a povinností z takto uzatvorenej zmluvy ako u "bežného spotrebitel'a". Pokiaľ však, ako aj v tomto prípade, ide len o vyplnenie údajov o identifikačnom čísle povinného do vopred predtlačenej formulára zmluvy, nemožno mu v danom prípade nepriznať postavenie spotrebitel'a. Zvlášť, ak pri výkone exekúcie je postihnutý všetok majetok povinného, nie len majetok súvisiaci s jeho podnikateľskou činnosťou.

Súd v tomto smere taktiež poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I ÚS 243/07, z ktorého vyplýva, že ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v prospech strany, ktorá zmluvu nenapísala. Teda v prípade, ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré je možné vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil. V danom prípade text zmluvy o úvere bol vopred vyhotovený oprávneným a nie je z neho možné určiť, či dlžník - povinný pri podpísaní zmluvy o úvere vystupoval ako fyzická osoba - nepodnikateľ alebo podnikateľ. Tiež nie je z neho zrejmé, či úver mu bol alebo nebol poskytnutý výlučne za účelom podnikania. Preto v zmysle princípu vyjadreného v citovanom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky je označenie dlžníka v zmluve o úvere spravodlivé vykladať v prospech dlžníka - povinného, ktorý text tejto zmluvy vopred nevyhotovil (z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoE/236/2012 zo dňa 26. 09. 2012).

Podľa názoru vyjadreného Ústavným súdom Českej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 1930/11 zo dňa 10. 01. 2012 vyplýva, že porušením práva na spravodlivý proces predstavuje taká interpretácia ustanovení na ochranu spotrebitel'a, a to i vo vzťahoch podriadených režimu obchodného zákonníka, ktorá vedie k odmietnutiu ich aplikácie na vzťahy, v ktorých vystupuje fyzická osoba, ktorá má podnikateľské oprávnenie, avšak v týchto vzťahoch sa ako podnikateľ nespráva.

Súd považuje na základe uvedeného za dostatočne preukázané, že povinný má v danom vzťahu vzniknutého z uzavretej Zmluvy o úvere postavenie spotrebitel'a, a to aj v prípade, keď je v zmluve o úvere označený nielen ako fyzická osoba s uvedením mena, priezviska, bydliska, rodného čísla a čísla občianskeho preukazu, ale zároveň aj ako fyzická osoba podnikateľ (živnostník) s uvedením obchodného mena, miesta podnikania, identifikačného čísla a čísla v Živnostenskom registri, pod ktorým vykonáva podnikateľskú činnosť.

Spotrebitel'ská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy, ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť, tzv. neprijateľné podmienky na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany. Úprava spotrebitel'skej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebitel'a v súkromno-právnych vzťahoch a je základným inštitútom tzv. spotrebitel'ského práva. Povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú Občiansky zákonník zaručuje spotrebitel'om, odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offio nekalý charakter zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebitel'om a predajcom alebo dodávateľom.

Návrh spotrebiteľskej zmluvy, Zmluvy o úvere, je aj v danom prípade pripravený na predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje. Spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy o úvere, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu ako celku.

Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t. j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značnú nerovnováhu je možné vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje, alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, nápravy už prijatého plnenia alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Vzhľadom na obsah § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je potrebné prijať záver, že neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné, a teda nie je potrebné, aby sa ich neplatnosť spotrebiteľ dovoľával. Ochrana, ktorú poskytuje Občiansky zákonník spotrebiteľom, umožňuje aj exekučnému súdu preskúmať spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku aj vtedy, ak spotrebiteľ nenamieta nekalý charakter tejto podmienky, pretože buď nepozná svoje práva, alebo je odradený ich uplatniť z dôvodu nákladov, ktoré by súdne konanie predstavovalo. Neplatnosť takejto podmienky však nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných náležitostí zmluvy. V ustanovení § 53 ods. 4 Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet ustanovení v spotrebiteľských zmluvách, ktoré zákonodarca považuje za neprijateľné podmienky. Cieľom takejto úpravy je dosiahnuť, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali.

Medzi absolútne neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve zaraďuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 4 písm. r) aj ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v bode 18. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Spotrebiteľovi je tak fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva na všeobecnom súde, nakoľko porušenie povinností zo strany oprávneného je vo väčšine prípadných sporov vylúčené. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu vykonaného silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu, ktorú nie je spôsobilé eliminovať ustanovenie, ktoré prakticky rovnocennú možnosť výberu poskytuje spotrebiteľovi, avšak len pre prípad záujmu jeho samotného viesť spor (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoE/109/2011-36 zo dňa 29. 02. 2012). Ani rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa, z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi vnúti ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporu (viď uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 1CoE/348/2012 zo dňa 12. 07. 2012). Znenie rozhodcovskej doložky neodporuje síce doslovnému zneniu vyššie uvedeného zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis). Uvedené potvrdzuje i množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom vedených na tunajšom súde, kde exekúcie s totožným oprávneným sú vykonávané na základe exekučného titulu, ktorým sú takmer výlučne rozhodcovské rozsudky.

Súd v danom prípade nemá pochybnosť o tom, že ustanovenie bodu 18. uzatvorenej Zmluvy o úvere je v rozpore so znením § 53 ods. 4 písmeno r) Občianskeho zákonníka, čo má za následok absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného dojednania, na čo musí súd prihliadať z úradnej povinnosti (ex officio). Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Nemožno súhlasiť ani s odôvodnením rozhodcovského rozsudku, ktorý odôvodňuje priznanie plnenia zo strany povinného na základe vzniknutého zmenkového vzťahu medzi oprávneným a povinným. Pokiaľ ide o vzťah medzi oprávneným a povinným, nemožno ho považovať za zmenkový - abstraktný

vzťah vôbec nesúvisiaci s existujúcim zmluvným spotrebiteľským vzťahom vzniknutým medzi nimi. Spotrebiteľský (úverový) vzťah vzniknutý medzi nimi aj oprávnený považuje za „právny dôvod vzniku záväzku“, uvádza to v návrhu na vykonanie exekúcie („uvedené skutočnosti vyplývajú z obsahu samotnej zmluvy“ (nie zmenky)). Zmenkový vzťah v danom prípade je iba akcesorickým vzťahom, ktorý iba zabezpečuje základný spotrebiteľský (úverový) vzťah založený medzi účastníkmi zmluvou (nie zmenkou). Akcesorický záväzok nemôže vzniknúť bez hlavného záväzku, ku ktorému sa viaže, ktorý má zabezpečiť. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej mal rozhodcovský súd založiť svoju právomoc v predmetnej veci konať a rozhodnúť, je pritom súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, nie zmenky.

Oprávnenie rozhodcovského súdu konať a rozhodnúť spor medzi účastníkmi sa zakladá práve rozhodcovskou zmluvou (doložkou). Ak súd v exekučnom konaní skúma platnosť rozhodcovskej doložky, zaoberá sa tým, či exekučný titul vydal orgán na to oprávnený, rovnako ako by to skúmal v prípade iných exekučných titulov uvedených v § 41 Exekučného poriadku. Predpokladom na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia po materiálnej aj formálnej stránke. K týmto predpokladom súd prihliada z úradnej povinnosti. Súčasťou predpokladov na vykonateľnosť exekučného titulu je, že exekučný titul bol vydaný orgánom na vydanie takéhoto rozhodnutia príslušným. Ak rozhodnutie vydal nepríslušný orgán, ide o právny akt nulitný, ktorý v exekučnom konaní nie je možné vykonať, nakoľko nejde o akt štátnej správy, resp. verejnej moci. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho akoby neexistoval (3 MCdo 20/2008 zo dňa 22. 04. 2009).

Možnosť zastaviť exekúciu súdom bez návrhu exekučný poriadok (z hľadiska dôvodov, okolností a pod.) bližšie neupravuje. Je však nesporné, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania, v každom štádiu vedenia exekúcie aj ex offa skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania a ak kedykoľvek v priebehu konania zistí, že podmienky núteného vymáhania pohľadávky nie sú splnené, rozhodne o zastavení exekúcie. Je tiež nepochybné, že jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nie je možné exekúciu vykonať (k tomu pozri aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 86/2010). Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená (z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 164/1996).

Výkon rozhodnutia môže byť vedený len vtedy, keď je určený vykonateľným exekučným titulom. Existencia takéhoto titulu je materiálным predpokladom každého výkonu. Ak neexistuje potrebný titul, je výkon neprípustný. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, neprijateľne dojednanej rozhodcovskej doložke, exekučný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že ide o exekučný titul, ktorý vydal orgán na to nepríslušný, na podklade ktorého nie je možné exekúciu vykonať.

Na základe uvedeného súd v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Podľa § 200 ods. 2 Exekučného poriadku, ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Súd o trovách exekúcie rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým exekúciu zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie do 15 dní od doručenia uznesenia na Okresný súd Banská Bystrica, písomne v troch vyhotoveniach (§ 202 ods. 2 O. s. p.). Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakaťel, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 374 ods. 4 O. s. p.).

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie podľa § 205 ods. 2 O. s. p. možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú podľa § 205a O. s. p. pri odvolaní proti uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.